

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 73/10
14.04.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Анђелке Станковић, Веска Крстајића, Љубице Кнежевић-Томашев и Мирјане Ивић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Мирјаном Пузовић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.М, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 2. и 1. Кривичног законика, решавајући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Србије Ктз.713/09 од 18.11.2009. године, подигнутом против правноснажне пресуде Општинског суда у Ћуприји К.бр.5/08 од 24.12.2008. године и Окружног суда у Јагодини Кж.бр.575/09 од 13.05.2009. године, у седници већа одржаној у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, а у присуству окривљеног и његових бранилаца, адвоката М.М. и М.Б, дана 14. априла 2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Србије Ктз.713/09 од 18.11.2009. године, па се УКИДАЈУ пресуде Општинског суда у Ћуприји К.бр.5/08 од 24.12.2008. године и Окружног суда у Јагодини Кж.бр.575/09 од 13.05.2009. године и предмет враћа Основном суду у Параћину на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Општински суд у Ћуприји пресудом К.бр.5/08 од 24.12.2008. године, огласио је кривим окривљеног Д.М. због кривичног дела продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 2. и 1. Кривичног законика (КЗ) и изрекао му условну осуду тако што је утврдио казну затвора у трајању од осам месеци и истовремено одредио да се извршење одлаже под условом да окривљени за време проверавања у трајању од три године након правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Окривљени је обавезан да на име паушала плати износ од 3.000,00 динара, на име трошкова кривичног поступка износ од 29.609,00 динара и да на име имовинско правног захтева оштећеном ДП "Р." из Ћ. исплати износ од 1.573.705,39 динара у року од три месеца од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Окружни суд у Јагодини пресудом Кж.бр.575/09 од 13.05.2009. године одбио је као неосновану жалбу браниоца окривљеног и првостепену пресуду потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда, Републички јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости Ктз.бр.713/09 од 18.11.2009. године, због битне повреде одредбе кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 1. у вези члана 309. став 1. ЗКП, члана 368. став 2. у вези члана 309. став 2. ЗКП, члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП и због повреде кривичног закона из члана 359. став 4. у вези става 2. и 1. у вези члана 61. КЗ, с предлогом да се поднети захтев уважи као основан и укину пресуде Општинског суда у Ћуприји К.бр.5/08 од 24.12.2008. године и Окружног суда у Јагодини Кж.бр.579/09 од 13.05.2009. године.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку, у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, а у присуству окривљеног и

његових бранилаца на којој је размотрио списе предмета заједно са побијаним правноснажним пресудама, па је, по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву указује да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 1. ЗКП, а у вези члана 309. став 1. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је првостепени суд започео главни претрес дана 06.05.2008. године, читањем оптужнице и испитивањем оптуженог, у већу састављеном од председника већа - судије Мирјане Јанковић и чланова већа - судија поротника Мирјане Јовановић и Радославке Митровић-Јончић, а да је потом претрес дана 09.06.2008. године и 03.10.2008. године одржан у измењеном саставу већа (на главном претресу 09.06.2008. године као чланови већа су наведени судије поротници Бранко Мишић и Марија Матић, а на главном претресу одржаном дана 13.10.2008. године, као чланови већа су наведени судије Бранко Мишић и Вељко Влаховић,), када је главни претрес услед промене у саставу већа морао почети изнова - читањем оптужнице, испитивањем оптуженог, у смислу члана 309. став 1. ЗКП. С тога, супротно поступање првостепеног суда, у виду настављања главног претреса извођењем доказа - саслушањем сведока пред измењеним већем, представља апсолутно битну повреду из члана 368. став 1. тачка 1. ЗКП, јер је пресуду донело веће у саставу пред којим није непосредно текао претрес од почетка.

Такође, основано се у захтеву указује да пресуда Општинског суда у Ђуприји садржи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, с обзиром да је изрека неразумљива.

Окривљени Д.М. је првостепеном пресудом оглашен кривим због извршења кривичног дела продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 2. и 1. у вези члана 61. Кривичног законика, која инкриминација обухвата она незаконита поступања одговорног лица (у овом случају окривљеног) у вршењу службе, која су праћена намером прибављања себи или другом неке користи, односно доношења штете другом лицу.

У изреци првостепене пресуде суд је, као радњу извршења, навео да је окривљени Д.М. нанео штету свом предузећу ДП "Р.", а код умишљаја - да је окривљени тога био свестан и хтео извршење, дакле, доношење штете предузећу, а потом након означавања начина извршења појединачних радњи, како је то учинио у ставу један, два и три изреке описује то као прибављање имовинске користи другим лицима, чиме је првостепени суд изреку пресуде учинио неразумљивом.

Неразумљивост пресуде у погледу ове одлучне чињенице – субјективног елемента – умишљаја окривљеног, је и у томе што првостепени суд у образложењу наводи да је умишљај окривљеног у конкретним радњама извршења управљен на последицу – прибављање користи другоме, док у изреци стоји наношење штете предузећу, што све чини наведену битну повреду одредаба кривичног поступка која је апсолутне природе.

Врховни касациони суд налази и да је првостепени суд повредио кривични закон када је окривљеног огласио кривим за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 2. и 1. у вези члана 61. Кривичног законика.

Наиме, чланом 359. став 2. КЗ, као квалификованим обликом кривичног дела злоупотреба службеног положаја инкриминисана је она злоупотреба службеног положаја када је службено лице, коришћењем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог службеног овлашћења или невршењем службене дужности, прибавило имовинску корист у висини која прелази износ од 450.000,00 динара, а ставом 3, када је извршењем дела прибављена имовинска корист која прелази износ од 1.500.000,00 динара.

Према утврђењу првостепеног суда, окривљени је наведене радње извршио у продуженом трајању, дакле у смислу члана 61. КЗ, где је у ставу 5. наведено да ако продужено кривично дело обухвата кривична дела чије је битно обележје одређени новчани износ, сматраће се да је продуженим кривичним делом остварен збир износа остварених појединачним делима, уколико је то обухваћено јединственим умишљајем, што би према утврђењу из изреке првостепене пресуде, износило преко 1.500.000,00 динара.

Првостепени суд, и поред тога, окривљеног оглашава кривим по ставу 2. члана 359. КЗ (по ком ставу је висина прибављене имовинске користи преко 450.000,00 динара), па на овај начин првостепени суд прави конструкцију продуженог кривичног дела по појединчано највећем износу што је супротно члану 61. став 5. КЗ и тако датом правном квалификацијом кривичног дела оптуженог ставља у повољнији положај, па је тиме повређен кривични закон што овај суд само констатује.

С обзиром на изнето, Врховни касациони суд је уважио захтев и укинуо пресуде Општинског суда у Ђуприји К.бр.5/08 од 24.12.2008. године и Округног суда у Јагодини Кж.бр.575/09 од 13.05.2009. године који није укинуо првостепену по службеној дужности због наведене повреде поступка и предмет вратио Основном суду у Параћину на поновно суђење, нити констатовао повреду кривичног закона у корист окривљеног.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити наведене повреде одредаба кривичног

поступка, на које је указано овом пресудом и донети правилну и закониту одлуку, при чему ће имати у виду да се јавни тужилац није жалио на правну оцену дела са којом се тако фактички сагласио, тако да ће првостепени суд водити рачуна о забрани прописаној у члану 382. ЗКП при изрицању нове пресуде.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је у смислу одредбе члана 425. став 1. ЗКП и члана 3. став 22. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава ("Службени гласник РС", број 116 од 22.12.2008. године) и члана 90. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08) одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа-судија

Мирјана Пузовић, с.р.

Невенка Важић, с.р.